

Základná škola s materskou školou, Rosina č. 624, 013 22

Smernica č. 4/2019 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v Základnej škole s materskou školou, Rosina 624

V zmysle Čl. 3 ods. 5 písm. d) Smernice MŠVVaŠ SR č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach

1. PREVENCIA A RIEŠENIE ŠIKANOVANIA V ŠKOLE

„Škola netoleruje šikanovanie v žiadnych podobách.“

Charakteristika šikanovania

Šikanovaním je akékoľvek správanie žiaka alebo žiakov, ktorých zámerom je ublíženie inému žiakovi alebo žiakom, ich ohrozovanie alebo zastrašovanie. Ide o **cielené a opakované použitie násilia voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa nevedia alebo nemôžu brániť**. Šikanovanie môže zanechať následky na psychickom a fyzickom zdraví.

Šikanovanie sa môže prejaviť:

a) v priamej forme:

- fyzické útoky,
- urážlivé prezývky,
- nadávky,
- posmech,
- zosmiešňovanie,
- príkazy agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť,
- vydieranie,
- odcudzenie a poškodzovanie vecí,
- zneužitím osobných údajov, fotografií,
- šírením nepravdivých informácií,
- kyberšikanovaním (jeho znaky sú - prevaha agresora, anonymita, rýchlosť útoku z rôznych miest, zverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu).

b) v nepriamej forme:

- prehliadaním, ignorovaním obeť,
- zámerným vyčleňovaním z kolektívu,
- nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.

Z hľadiska **priestupkového zákona** môže šikanovanie naplniť skutkovú podstatu **priestupku** (proti občianskemu spolunažívaniu, proti majetku).

Z hľadiska **triestného zákona** môže šikanovanie naplniť skutkovú podstatu **triestného činu** (prečin alebo zločin – ohováranie, nebezpečné vyhrážanie, ublíženie na zdraví, obmedzovanie osobnej slobody, nátlak, vydieranie, lúpež, krádež, poškodzovanie cudzej veci, neoprávnené užívanie cudzej veci).

Páchateľom trestného činu je ten, kto **trestný čin spáchal sám**. Za spolupáchateľstvo trestného činu sa považuje, ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých osôb.

Trestne zodpovedný je ten, kto v čase spáchania činu **dovršil 14. rok veku**.

Pedagogický zamestnanec, ktorému bude známy prípad šikanovania a neprijme v tomto smere žiadne opatrenie, môže byť trestne stíhaný. Svojím konaním môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu – neprekazenia, neoznámene trestného činu alebo ublíženia na zdraví, a to tak, že inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší oznamovaciu povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia či funkcie.

Prevenia šikanovania

V rámci účinnej prevencie šikanovania škola:

- vytvára priaznivú klímu,
- zabezpečuje úzku spoluprácu medzi žiakmi, zamestnancami školy a zákonnými zástupcami, jasne vymedzuje možnosť oznamovať aj zárodoky šikanovania (pri zachovaní dôvernosti oznámení),
- školským poriadkom stanovuje pravidlá správania sa, vrátane sankcií za ich porušovanie, vedie písomnú dokumentáciu o riešení konkrétnych prípadov šikanovania,
- v súlade s pracovným poriadkom zaisťuje zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení, v čase záujmovej a mimoškolskej činnosti v priestoroch, kde by mohlo dôjsť k šikanovaniu (záchody, šatne),
- informuje verejnosť o tom, čo robiť v prípade, keď sa dozvie o šikanovaní (poskytnutie kontaktov na inštitúcie, ktoré sa šikanovaním zaoberajú),
- zabezpečuje vzdelávanie triednych učiteľov, koordinátora prevencie a školského poradcu v oblasti prevencie šikanovania,
- pri riešení problémov so šikanovaním úzko spolupracuje s odborníkmi príslušného centra výchovnej a psychologickkej prevencie,
- v súlade s pracovným poriadkom stanovuje oznamovaciu povinnosť pedagogickým aj nepedagogickým zamestnancom okamžite upozorniť na problémy šikanovania vedenie školy, ktoré bez meškania problém rieši a každej obeti poskytne okamžitú pomoc.

2. METÓDY RIEŠENIA ŠIKANOVANIA ŠKOLOU

- Zaistenie bezodkladnej pomoci obetiam.
- Individuálny rozhovor so žiakmi, ktorí na šikanovanie upozornili, rozhovor s obeťou, s agresormi.
- Nájdenie vhodných svedkov (individuálne, prípadne konfrontačné rozhovory so svedkami). **Nikdy nekonfrontovať obeť a agresora!** Zabránenie agresorom krivo vypovedať, izolovanie, neumožnenie dohody na spoločnej výpovedi.
- Kontaktovanie zákonných zástupcov obetí a agresorov.
- Kontaktovanie centra výchovného a psychologického poradenstva alebo diagnostického centra.
- Poskytnutie podpory obeti.
- Nahlásenie závažnejšieho prípadu šikanovania polícii.

3. OPATRENIA NA RIEŠENIE SITUÁCIE

Pre obeť:

- Zaistenie bezpečia.
- Odporúčanie zákonným zástupcom obetí vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť.

- Zorganizovanie skupinového intervenčného programu riaditeľkou školy v spolupráci s centrom výchovného a psychologického poradenstva.

Pre agresorov:

- Odporúčanie zákonným zástupcom agresorov vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť.
- Udelenie opatrenia vo výchove – pokarhanie od triedneho učiteľa, zníženie známky zo správania.
- Preloženie žiaka do inej triedy (ak to podmienky školy dovoľujú).
- V mimoriadnych prípadoch:
  - odporúčenie rodičom umiestniť žiaka na dobrovoľný diagnostický pobyt do príslušného diagnostického centra alebo liečebno-výchovného sanatória,
  - oznámenie príslušnému ÚPSVaR – odbor sociálnoprávnej ochrany detí za účelom využitia nutných výchovných opatrení v prospech maloletých v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
  - oznámenie príslušnému útvaru policajného zboru SR, ak došlo k závažnejšiemu prípadu šikanovania, pri ktorom je podozrenie, že bol spáchaný trestný čin.

4. SPOLUPRÁCA ŠKOLY S RODIČMI ŽIAKOV

- Pri podozrení zo šikanovania škola predvolá rodičov obete i agresorov na pohovor s riaditeľkou školy v prítomnosti školského poradcu a koordinátora prevencie, z ktorého sa vyhotoví písomný zápis.
- Upozorní rodičov, aby sledovali možné príznaky šikanovania a ponúkne im pomoc.
- Zabezpečí taktný prístup a zachovanie dôvernosti informácií zo strany pedagogických zamestnancov.

5. SPOLUPRÁCA ŠKOLY S INÝMI INŠTITÚCIAMI

V rámci prevencie šikanovania škola:

- úzko spolupracuje s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP),
- riadi sa opatreniami a odporúčaniami Štátnej školskej inšpekcie a CPPPaP.

Pri podozrení, že šikanovanie naplnilo skutkovú podstatu priestupku alebo trestného činu, je riaditeľka školy povinná bez zbytočného odkladu oznámiť túto skutočnosť:

- príslušnému útvaru policajného zboru,
- orgánu sociálnoprávnej ochrany.

V Rosine 02. 09. 2019

.....
Mgr. Emília Pallová
 koordinátorka prevencie

.....
PhDr. Ľubomíra Tudíková
 riaditeľka školy